

DUYURU

Adisyon nedir ve neden önemlidir?

Sayı: 2005/17

Tarih: 01 / 07 / 2005

Adisyon kısaca hizmet işletmelerinde sunulan hizmetin ve emtianın cins ve miktarını göstermek amacıyla düzenlenen bir belgedir. Türk vergi sisteminde Vergi Usul Yasası'nın mükerrer 257'nci maddesinin Maliye Bakanlığı'na vermiş olduğu yetki uyarınca 183 sıra numaralı Vergi Usul Yasası Genel Tebliği ile 01 Ağustos 1988 tarihinden itibaren düzenlenmesi zorunlu belgeler arasına girmiş bulunmaktadır.

Adisyon kullanımına ilişkin usul ve esaslar ise 185, 200, 298 ve 299 sıra numaralı Vergi Usul Yasası Genel tebliğleri ile belirlenmiş bulunmaktadır.

Söz konusu tebliğlerle yapılan yönlendirme gereği olarak masada servis yapılan ve gerçek usulde vergiye tabi;

* Kurumlar vergisine tabi olan kurumlar tarafından çalıştırılan veya Vergi Usul Yasası hükümleri uyarınca bilanço ve işletme hesabı esasına göre defter tutulan ve alkollü içki servisi yapılan gece kulüpleri, diskotekler, barlar, pavyonlar, gazinolar, meyhaneler ve lokantalar gibi işletmeler,

* Kurumlar veya gerçek usulde gelir vergisi yükümlüsü olanlar tarafından işletilen şehirlerarası karayolları üzerinde hizmet veren lokanta, kafeterya pastane, kulüp ve benzeri işletmeler,

* Vergi Usul Yasası hükümleri uyarınca bilanço veya işletme hesabı esasına göre defter tutan gece kulüpleri, diskotekler, barlar, pavyonlar, gazinolar, meyhaneler, lokantalar, kafeteryalar ve pastane işletmeleri,

adisyon düzenlemek ve kullanmak zorundadırlar.

Self servis esasına göre işletilen lokanta, kafeterya gibi işletmeler çay, kahve ve meşrubat satımı yapan kahvehane, çay ocağı ve çay bahçesi gibi işletmeler, basit usulde vergilendirilen hizmet işletmeleri ile özel kredi kartı ile takip edilen hizmetlerin verildiği tatil köyü, otel gibi konaklama işletmelerinde adisyon kullanılmasına gerek bulunmamaktadır.

Diğer yandan 299 sıra numaralı Vergi Usul Yasası Genel Tebliği gereği olarak alkollü içki servisi yapmayan hizmet işletmelerinin adisyon düzenleme sorumluluğu yoktur.

Adisyon müşteri siparişi alınırken düzenlenerek müşteri masasında bulundurulur. İlk sipariştten sonra alınan siparişlerde ilk sipariş için açılan adisyon üzerine işlenir. Bu bağlamda adisyon en az iki örnek olarak düzenlenmektedir.

Hizmetin bitiminde adisyon müşteriye ibraz edilerek ve adisyon üzerinde yer alan bilgiler doğrultusunda hesap ödenir. Bu bağlamda da ödeme aşamasında müşterinin istemi olmaksızın

derhal fatura, faturanın istenmemesi veyahut da fatura düzenlenmesini gerektirmeyen hallerde yazar kasa veyahut da perakende satış fişi düzenlenerek müşteriye verilir.

Adisyon ödemeyi kanıtlayan bir belge değildir. Adisyonun işlevsel görevi hizmet işletmesinde müşterinin tükettiği maddeleri göstermeye yöneliktir.

Sadece çay, kahve ve meşrubat satılan kahvehane, çay bahçesi ve çay ocağı gibi yerler bilanço ve işletme hesabı esasına göre defter tutmak zorunda olsalar veyahut da kurumlar tarafından işletilseler dahi bu faaliyetleri nedeniyle adisyon düzenlemeyeceklerdir.

Bu yerlerde alkollü içki servisi yapılması halinde bilanço esasına göre defter tutanlar veyahut da kurumlar tarafından işletilenlerde masalara servis yapılarak sandviç, poğaçaya, pasta, dondurma ve kuruyemiş gibi yiyecek maddeleri de satıldığı takdirde adisyon kullanımı zorunludur.

Self servis esasına göre işletilen kafeterya, lokanta gibi işletmelerde adisyon kullanılmasına gerek bulunmamaktadır.

Self servis, müşterinin yiyecek ve içecek maddelerinin alarak kendisine servis yapması veya masaya oturmadan önce fatura veya yazar kasa fişi veyahut da perakende satış fişi alınabilen yerlerde sunulan hizmet türünü ifade etmektedir.

Adisyon kullanmak zorunda olan hizmet işletmelerinde; masada servis yapılmasının yanı sıra, ayrıca self servisin ve paket halinde satışların bulunması durumunda, adisyon yalnızca masaya yapılan servisler için kullanılır.

İçinde bulunduğumuz yaz aylarında adisyon düzenlemekle yükümlü kuruluşların adisyon düzenlemeden hizmet sunmalarında; öncelikle hesap ödenirken kargaşa yaşanmakta ve çoğunlukla da hesaba yöneltilen itirazlar veyahut da yakınmalar dikkati çekmektedir.

Adisyonlar anlaşmalı matbaalara bastırılmış olarak kullanılır. Bu bağlamda anlaşmalı matbaalara bastırılmamış adisyonlar ile üzerine tarih yazılmamış, müşteri masasına veya adisyon masasına bırakılmamış adisyonlar, düzenlenmemiş sayılmaktadır.

Adisyonların birinci örneği fatura veya perakende satış fişi ile birlikte müşteriye verilir. İkinci örneği ise işletmede kalır.

Veysi Seviğ (Dünya Gazetesi, 01.07.2005)

Yararlı olması dileğiyle saygılarımı sunarım.

Murat KÖSEOĞLU
Serbest Muhasebeci
Mali Müşavir

